

NAJDÔLEŽITEJŠIE ZMENY V SOCIÁLNO M POISTENÍ OD 1. JANUÁRA 2024

A) Zmeny v dôchodkoch a dôchodkovom poistení

1. Valorizácia dôchodkov – poberané dôchodky sa zvýšia o 3,6 %, novopriznané o 14,5 %

Od 1. januára 2024 Sociálna poisťovňa automaticky zvýši (valorizuje) všetky dôchodkové dávky, dôchodcovia o to nemusia osobitne žiadať. O zvýšení dostanú **písomné rozhodnutie** a dôchodky vo vyššej sume im Sociálna poisťovňa prvý raz vyplatí **v obvyklom výplatnom termíne v januári 2024** aj s doplatkom od 1. januára 2024 do dňa predchádzajúceho výplatnému termínu v januári 2024.

V roku 2024 percento valorizácie dôchodkov závisí od porovnania medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov za prvých deväť mesiacov a za prvý polrok roka 2023. Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov za prvých deväť mesiacov roka 2023 je 12,5 % a za prvý polrok 2023 bolo 14,5 %. Dôchodky **priznané v roku 2024** sa teda zvýšia o **percento** medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázané Štatistickým úradom Slovenskej republiky **za prvý polrok roka 2023, teda o 14,5 %** mesačnej sumy dôchodku, keďže táto hodnota je vyššia. Dôchodky **priznané pred rokom 2024** sa od 1. januára 2024 zvýšia o **3,6 %** mesačnej sumy dôchodku. Na zvýšenie od 1. januára 2024 sa prihladne na percento mimoriadnej valorizácie od 1. júla 2023.

V súvislosti s valorizáciou dôchodkových dávok Sociálna poisťovňa v decembri na svojom webe zverejní aj tradičnú pomôcku pre seniorov – Kalkulačku valorizácie dôchodku od 1.1.2024.

2. Minimálne dôchodky a valorizácia

Pri valorizácii minimálnych dôchodkov sa v roku 2024 nič nemení. Pre tento druh dôchodku platí osobitný mechanizmus. Na valorizáciu dôchodku od 1. januára 2024 sa zo zákona neprihlada na zvýšenie dôchodku na sumu minimálneho dôchodku. Zvyšuje sa suma priznaného dôchodku bez tohto zvýšenia.

Ak suma dôchodku bude aj po valorizácii nižšia ako minimálny dôchodok, Sociálna poisťovňa ďalej zvýši sumu dôchodku **na sumu minimálneho dôchodku. Keďže sa suma minimálneho dôchodku od 1. januára 2024 nemení, dôchodca bude naďalej dostávať dôchodok v nezmenenej sume** (teda minimálny dôchodok, ktorý je pre neho po valorizácii dôchodku finančne výhodnejší). Ak bude suma dôchodku po valorizácii vyššia ako suma minimálneho dôchodku, nárok na minimálny dôchodok zaniká a Sociálna poisťovňa bude dôchodcovi vyplácať jeho dôchodok v novej, vyššej sume. Ten bude totiž pre neho výhodnejší než dovtedy poberaný minimálny dôchodok.

3. Zmena aktuálnej dôchodkovej hodnoty

Sociálna poisťovňa stanovila aktuálnu dôchodkovú hodnotu (ADH) platnú od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 na 17,7688 eur. ADH je jednou zo základných veličín na výpočet dôchodkovej dávky v danom roku.

Na výpočet dôchodkovej dávky sa použije ADH platná v kalendárnom roku, v ktorom vznikol nárok na jej výplatu. Ak teda nárok na výplatu dôchodkovej dávky vznikne v roku 2024, použije sa dôchodková hodnota 17,7688 eur.

Od 1. januára 2023 sa ADH každoročne upravuje o 95 % nárastu priemernej mzdy za 3. štvrtrok daného roku voči 3. štvrtroku predchádzajúceho roku.

Prehľad súčasných i historických aktuálnych dôchodkových hodnôt ako aj vzorce ich výpočtu nájdete na webe Sociálnej poisťovne tu: [Aktuálna dôchodková hodnota](#)

4. Dôchodkový vek

Dôchodkový vek sa v roku 2024 nemení, zostáva 64 rokov a až do ročníka narodenia poistenca 1966 sa uplatňuje podľa tabuľky uvedenej na webovej stránke Sociálnej poisťovne tu: [Dôchodkový vek](#).

Zároveň platí, že **dôchodkový vek sa poistencovi znižuje o 6 mesiacov za každé vychované dieťa** (najviac za tri deti, teda najviac o 18 mesiacov).

Zmena nastane v roku **2024. Od ročníka narodenia poistenca v r. 1967** sa podľa v súčasnosti platnej legislatívy **zvyšovanie dôchodkového veku** opätovne naviaže **na strednú dĺžku života**. Právna úprava týkajúca sa zníženia dôchodkového veku o šesť mesiacov za každé vychované dieťa, maximálne však o 18 mesiacov, ostáva zachovaná. **Dôchodkový vek ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na päť rokov dopredu. Prvýkrát sa tak stane v roku 2024 a ustanoví sa dôchodkový vek poistencov narodených v roku 1967.**

5. Dôchodková prognóza – prvýkrát ju bude Sociálna poisťovňa zasielať v roku 2026

Na základe novely zákona o sociálnom poistení vzniká Sociálnej poisťovni nová povinnosť zaslať poistencovi **informáciu o predpokladaných dôchodkových nárokoch** z dôchodkového poistenia a starobného dôchodkového sporenia. Dôchodkovú prognózu bude Sociálna poisťovňa zasielať do 31. mája kalendárneho roka, pričom údaje v nej uvedené budú vychádzať zo stavu k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka. Periodicita zasielania dôchodkovej prognózy závisí od veku poistenca. Sociálna poisťovňa je povinná zaslať dôchodkovú prognózu **prvýkrát v roku 2026**.

6. Pokračuje prehodnocovanie niektorých invalidných dôchodkov

Prioritou Sociálnej poisťovne bude aj v roku 2024 realizácia kontrolných lekárskech prehliadok u poberateľov invalidných dôchodkov. Súvisí to s novelou Prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení, ktorá nadobudla účinnosť od 1. augusta 2023 a podľa ktorej mali posudkoví lekári do konca roka 2023 prehodnotiť 25% prípadov invalidity, ktorých sa novela týka a ďalšie prípady počas nasledujúcich dvoch rokov. Samotný proces prehodnocovania percenta invalidity je podľa novely rozplánovaný až **do 31. júla 2025**.

Zo štatistík Sociálnej poisťovne vyplýva, že **do 30. novembra 2023 bola v 715 prípadoch zvýšená miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť na vyššiu percentuálnu skupinu o viac ako 70%. V ďalších 6 380 prípadoch bola miera poklesu určená naďalej v rozpätí 41%-70%**. Celkovo sa Sociálnej poisťovni k 30. novembru 2023 **podarilo prehodnotiť viac prípadov ako sa očakávalo – posudkoví lekári posúdili už približne 33% plánovaných prípadov**, ktoré zahŕňajú stavy trvalé, plánované kontrolné lekárske prehliadky a prehodnotenie zdravotného stavu na základe žiadosti o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

V roku 2024 bude prehodnotených ďalších 50% všetkých prípadov, ktorých sa novela týka a zvyšok v roku 2025. Ide o preskúmanie trvania invalidity ex offa (stavy trvalé), riadne určené kontrolné lekárske prehliadky, ktorých sa zmena Prílohy č. 4 týka a neformálne žiadosti o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

7. Individuálny účet poistenca nahrádza Elektronický účet poistenca

Sociálna poisťovňa v roku 2024 nahradí doterajšie vedenie *Individuálneho účtu poistenca* vedením *Elektronického účtu poistenca (EUP)*. Na vyžiadanie poistenca mu bude zasielať raz ročne Výpis z EUP. Základný výpis bude obsahovať **prehľad údajov dôchodkového poistenia**, ktoré sa o poistencovi nachádzajú v evidencii Sociálnej poisťovne. Obsah výpisu si poistenec bude môcť voľiteľne rozšíriť aj o informácie **o dobách nemocenského poistenia za posledných 5 rokov a dobách poistenia v nezamestnanosti za posledných 7 rokov**. Výpis z EUP poskytne Sociálna poisťovňa poistencovi najneskôr **do 60 dní od dátumu doručenia žiadosti** o jeho vyhotovenie. *O podrobnostiach bude Sociálna poisťovňa verejnosť včas informovať.*

8. Pripravované zmeny v 13. dôchodku a vo výpláte rodičovského dôchodku

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pripravuje novelu zákona o sociálnom poistení, ktorá má v roku 2024 ustanoviť pre poberateľov dôchodkov vyplatenie 13. dôchodku v priemernej výške. Rovnako pripravuje zmeny vo vyplácaní rodičovského dôchodku. *O týchto zmenách bude Sociálna poisťovňa verejnosť včas informovať, a to po prijatí legislatívnych zmien v Národnej rade SR a ich podpise prezidentkou SR.*

B) Druhý dôchodkový pilier a Sociálna poisťovňa

9. Sadzba príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (II. pilier)

Aktuálne platná sadzba príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (II. dôchodkový pilier) vo výške 5,50 % sa má v roku 2024 zmeniť na 4 %. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v tejto súvislosti pripravuje príslušnú zmenu zákona. *O podrobnostiach bude Sociálna poisťovňa verejnosť včas informovať po schválení zmien v Národnej rade SR a ich podpise prezidentkou SR.*

10. Jednorazová výplata dôchodku z II. piliera v hotovosti a jeho zdanenie

Referenčná suma pre výplatu dôchodku z II. dôchodkového piliera na rok 2024 je stanovená vo výške 651,70 eur. Referenčná suma je hodnota priemerného mesačného starobného dôchodku vyplácaného zo Sociálnej poisťovne, teda z I. dôchodkového piliera. Táto suma je zároveň podmienkou výplaty starobného dôchodku zo starobného sporenia (II. dôchodkového piliera) programovým výberom.

Programový výber sa z II. piliera uskutočňuje formou dohody, v ktorej si sporiteľ s príslušnou dôchodkovou správcovskou spoločnosťou určí mesačnú sumu dôchodku, obdobie vyplácania alebo aj jednorazový výber celej nasporenej sumy príspevkov. Jedinou podmienkou programového výberu

prítom je, že súčet súm dôchodkových dávok, ktoré sú vyplácané sporiteľovi, musí byť vyšší ako referenčná suma.

V praxi to znamená, že ak sporiteľovi v II. pilieri budú v roku 2024 vyplácané dôchodky, napríklad starobný dôchodok z I. piliera, invalidný dôchodok, pozostalostný dôchodok vrátane výsluhového dôchodku, či dôchodok vyplácaný z cudziny v úhrne **prevyšujúcej sumu 651,70 eur** bude môcť požiadať dôchodkovú správcovskú spoločnosť o výplatu celej svojej nasporenej sumy príspevkov v II. pilieri **jednorazovo**.

V roku 2024 sa jednorazová výplata nasporenej sumy ešte nezdaňuje

Možnosť jednorazového vyplatenia nasporenej sumy príspevkov z II. piliera zostane zachovaná aj v roku 2024, to znamená **bez nutnosti zdanenia vyplatenej sumy príspevkov**. Jedinou podmienkou ich vyplatenia bude, že žiadateľ o starobný dôchodok z II. piliera už poberá dôchodky (najmä starobný dôchodok z I. piliera, pozostalostný dôchodok, invalidný dôchodok, výsluhový dôchodok, resp. obdobný dôchodok z cudziny) v úhrne prevyšujúcom referenčnú sumu platnú v roku 2024.

C) Zmeny v ePN, v nemocenskom, úrazovom a garančnom poistení

11. ePN: Rozšírenie potvrdzovania dočasnej pracovnej neschopnosti lekármi špecialistami a zubármi

Od 1. januára 2024 bude dočasnú pracovnú neschopnosť v rámci elektronickej dočasnej PN (ePN) okrem v súčasnosti oprávnených lekárov uznávať aj lekár so špecializáciou v inom špecializačnom odbore alebo zubný lekár, pri poskytovaní špecializovanej ambulantnej starostlivosti. Rozšíri sa tak okruh lekárov, ktorí **budú povinne vystavovať ePN**. Okrem v súčasnosti oprávnených všeobecných lekárov, gynekológov a lekárov ústavnej zdravotnej starostlivosti sa do systému od nového roka zapoja aj ambulantní lekári-špecialisti, vrátane lekárov poskytujúcich zubno-lekársku starostlivosť.

Vystavenie ePN je zároveň žiadosťou o dávku nemocenské, ktorú Sociálna poisťovňa poistencom automaticky posúdi a v prípade splnenia zákonných podmienok aj automaticky vyplatí bez potreby návštevy pobočky a osobitnej žiadosti.

ePN je služba Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) a Sociálnej poisťovne, ktorá nahradila papierové tlačivo potvrdzujúce práceneschopnosť. Potvrdzuje ju oprávnený. ePN nahradila donedávna používané päťdielne papierové tlačivo, ktoré poistenec doručoval zamestnávateľovi a Sociálnej poisťovni a znamená výlučne elektronicкую komunikáciu medzi lekárom, NCZI, Sociálnou poisťovňou, poistencom a zamestnávateľom. **Poistencovi v prípade zdravotných problémov postačuje len návšteva lekára a následne sa odchádza liečiť. Všetky údaje a dokumenty si lekár a inštitúcie vymenia elektronickey. Poistenec má všetky údaje o svojej dočasnej práceneschopnosti prístupné v Elektronickej účte poistenca (EUP).** EUP majú klienti Sociálnej poisťovne zriadený automaticky, stačí si k nemu aktivovať prístup buď osobne v pobočke alebo elektronickey prostredníctvom portálu slovensko.sk. Viac informácií o EUP sú k dispozícii na internetovej stránke Sociálnej poisťovne TU: [Elektronickey účet poistenca](#).

Oprávnení lekári mohli ePN vystaviť od 1. júna 2022 dobrovoľne. Duálne obdobie vystavovania papierových a elektronických potvrdení o dočasnej pracovnej neschopnosti sa skončilo 31. mája 2023 a odvtedy oprávnení lekári pacientom vystavujú doklad o práceneschopnosti elektronicky povinne.

12. Rozšírenie nároku na materské pre absolventky stredných a vysokých škôl s ukončeným štúdiom

Od 1. januára 2024 sa do obdobia 270 dní trvania nemocenského poistenia pri nároku nemocensky poistených matiek (poistenkyne, ktoré sú nemocensky poistené alebo spĺňajú podmienky ochrannnej lehoty) **na materské započíta aj doba štúdia na strednej škole alebo na vysokej škole**, ktorá sa považuje za sústavnú prípravu na povolanie, **ak poistenkyňa týmto štúdiom získala príslušný stupeň vzdelania.**

Ak dôvod na poskytnutie materského vznikne po 31. decembri 2023, do obdobia 270 dní nemocenského poistenia na účely nároku na materské je možné započítať obdobie štúdia. **Sociálna poisťovňa si bude overovať obdobie štúdia na slovenských školách sama. Obdobie štúdia v zahraničí a doklad o ukončení štúdia predkladajú žiadateľky.**

Táto zmena pomôže bývalým študentkám, ktoré sú síce nemocensky poistené, ale nedosiahli 270 dní nemocenského poistenia v posledných dvoch rokoch. Bude sa to týkať tých bývalých študentiek, ktorým dôvod na poskytnutie materského (6-8 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu) vznikne po 31. decembri 2023. *Napríklad, ak má žena očakávaný deň pôrodu stanovený na 11. február 2024 a skôr, doba štúdia sa jej nezapočíta, keďže 6 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu pripadne na 31. december 2023 a skôr. Ak má žena očakávaný deň pôrodu stanovený na 12. február 2024 a neskôr, a o materské požíada 6 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu, doba štúdia sa jej započíta.* Podotýkame, že **musí ísť o úspešne ukončené štúdium.** Stále však platí, že základnou podmienkou nároku na materské je **existencia nemocenského poistenia alebo plynutie ochrannej lehoty v deň vzniku dôvodu na poskytnutie materského.** Podmienka 270 dní nemocenského poistenia sa sleduje až následne.

13. Nové maximálne výšky štyroch druhov nemocenských dávok – nemocenské, tehotenské, materské, ošetrovné

V roku 2024 budú poistenci po splnení zákonných podmienok dostávať zo Sociálnej poisťovne **vyššie maximálne sumy štyroch druhov nemocenských dávok:** nemocenské, materské, tehotenské a ošetrovné.

Vyplýva to z každoročného zvýšenia všeobecného vymeriavacieho základu, z ktorého sa odvíja výška poistného na nemocenského poistenie a na základe ktorého rastie aj maximálny denný vymeriavací základ, z ktorého sa nemocenské dávky vypočítavajú. Ak dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky vznikne v období od 1. januára do 31. decembra 2024, denný vymeriavací základ, pravdepodobný denný vymeriavací základ a úhrn denných vymeriavacích základov alebo pravdepodobných denných vymeriavacích základov nesmú byť vyššie ako 85,7425 eura. Ak dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky vznikne v období od 1. januára do 31. decembra 2024, pravdepodobný denný vymeriavací základ určený z minimálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného je 21,7334 eura.

Znamená to, že ak sa poistenec stane dočasne práceneschopným v roku 2024, **maximálna výška jeho nemocenského** na deň bude predstavovať **47,15837500 eura.** Pri **30-dňovom kalendárnom mesiaci**

tak Sociálna poisťovňa vyplatí poistencom nemocenské **maximálne** vo výške **1 414, 80 eura** a pri **31-dňovom kalendárnom mesiaci** to bude **1 462 eura**.

Maximálne denné materské dosiahne hodnotu **64,30687500 eura**. Znamená to, že materské bude Sociálna poisťovňa vyplácať maximálne vo výške **1 929,30 eura mesačne pri 30-dňovom mesiaci** alebo **1 993,60 eura mesačne pri 31-dňovom mesiaci**.

Podobne vzrastie aj **maximálna výška dávky tehotenskej**. Jej maximálna denná suma bude predstavovať **12,86137500 eura**, to znamená, že budúce mamičky dostanú najviac **385,90 eura mesačne pri 30-dňovom kalendárnom mesiaci**, resp. **398,80 eura mesačne pri 31-dňovom kalendárnom mesiaci**.

Maximálne denné ošetrovné v roku 2024 predstavuje hodnotu **47,15837500 eura**. Dávka ošetrovné, ktorú Sociálna poisťovňa podľa zákona vypláca najviac **za 14 dní**, tak dosiahne maximálnu výšku **660,30 eura**. **Pri dlhodobom ošetrovnom**, ktoré môže Sociálna poisťovňa po splnení zákonných podmienok vyplácať **najviac 90 dní**, bude jeho maximálna výška **1 414, 80 eura mesačne pri 30-dňovom kalendárnom mesiaci**, resp. **1 462 eura mesačne (pri 31 kalendárnom mesiaci)**.

14. Zvyšovanie viacerých úrazových dávok

Poberateľom úrazovej renty alebo pozostalostnej úrazovej renty (ďalej len „úrazová renta“) Sociálna poisťovňa od 1. januára 2024 zvýši vyplácanú úrazovú rentu **o 3,2 %** automaticky, o valorizáciu teda nemusia osobitne žiadať. Úrazovú rentu v novej výške dostanú poberatelia **v obvyklých januárových výplatných termínoch**. Sociálna poisťovňa poberateľom úrazovej renty zároveň v januári 2024 zašle aj písomné rozhodnutie. **Novopriznávaná úrazová renta**, o ktorej bude Sociálna poisťovňa rozhodovať **po 1. januári 2024**, sa bude valorizovať o **13,6 %**.

Maximálne sumy určených úrazových dávok od 1. januára 2024

Od 1. januára 2024 vzrastú **o 3,2 %** aj tieto úrazové dávky – **jednorazové odškodnenie, náhrada nákladov spojených s liečením a náhrada nákladov spojených s pohrebom**, ktoré sú zo zákona **obmedzené maximálnou sumou**.

Maximálna výška **jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky** predstavuje od 1. januára 2024 sumu **75 166,20 eura** a maximálna výška **úhrnu súm jednorazového odškodnenia nezaopatrených detí** je rovnako vo výške **75 166,20 eura**.

Maximálna výška **náhrady nákladov spojených s liečením** predstavuje od 1. januára 2024 sumu **37 583,70 eura**.

Maximálna suma **náhrady nákladov spojených s pohrebom** je v roku 2024 vo výške **3 759,60 eura**. Na hodnotu **3 759,60 eura** vzrastie v roku 2024 aj maximálna výška **úhrnu náhrad výdavkov spojených s pohrebom pre všetky fyzické osoby a nezaopatrené deti**.

15. Maximálne sumy garančnej dávky a dávky v nezamestnanosti sa v roku 2023 zmenia až od 1. júla 2024

Maximálne sumy garančnej dávky a dávky v nezamestnanosti sa v roku 2023 zmenia až od 1. júla 2024, dotedy platia sumy, ktoré sú stanovené od 1. júla 2023 do 30. júna 2024.

Nadálej platí, že

- **maximálna výška dávky v nezamestnanosti** je v mesiaci, ktorý má 31 dní je vo výške 1 329,10 eura a v mesiaci, ktorý má 30 dní, je vo výške 1 286,20 eura
- **maximálna výška dávky garančného poistenia** je vo výške 3 912,00 eur

16. Príspevok za prácu v obecnej polícii

Od 1. januára 2024 nadobúdajú účinnosť ustanovenia zákona o obecnej polícii, ktorými sa upravuje **príspevok za prácu v obecnej polícii**. Výkonom agendy výplaty príspevku za prácu v obecnej polícii je od tohto dátumu poverená Sociálna poisťovňa, ústredie. Príspevok za prácu v obecnej polícii je pravidelnou peňažnou dávkou, vyplácanou Sociálnou poisťovňou bývalým príslušníkom obecnej polície akejkoľvek obce na Slovensku **najskôr odo dňa účinnosti zákona** o obecnej polícii, teda od 1. januára 2024.

Nárok na príspevok za prácu v obecnej polícii žiadateľ spĺňa za predpokladu, že v čase podania žiadosti **už nie je príslušníkom obecnej polície, trvanie pracovného pomeru žiadateľa v obecnej polícii bolo najmenej 25 rokov a jeho vek je najmenej 56 rokov**. Za dobu trvania pracovného pomeru v obecnej polícii sa považuje aj doba výkonu základnej vojenskej služby, náhradnej alebo prípravnej vojenskej služby. **Nárok na príspevok žiadateľovi zaniká** v prípade úmrtia, dovŕšenia dôchodkového veku, priznaním predčasného starobného dôchodku alebo opätovným vznikom pracovného pomeru v obecnej polícii.

Výška príspevku za prácu v obecnej polícii je **60 % z jednej dvanástiny najvyššieho úhrnu vymeriavacích základov žiadateľa na platenie poistného na príspevok za prácu v obecnej polícii v období desiatich kalendárnych rokov predchádzajúcich kalendárnemu roku, v ktorom bol naposledy skončený pracovný pomer v obecnej polícii**. Vzhľadom na to, že poistné na platenie príspevku za prácu v obecnej polícii sa do osobitného fondu odvádza od 1.4.2020, úhrn vymeriavacích základov sa bude posudzovať od tohto obdobia. Príspevok za prácu v obecnej polícii sa **každoročne valorizuje** tak, ako dávka úrazová renta. Z príspevku za prácu v obecnej polícii Sociálna poisťovňa nevykonáva žiadne odvody.

O príspevok za prácu v obecnej polícii bude možné požiadať až odo dňa 1. 1. 2024 (tzn. po nadobudnutí účinnosti zákona o obecnej polícii) **žiadostou o tento príspevok** sprístupnenou na **internetovej stránke www.socpoist.sk**, ktorá bude taktiež **k dispozícii v každej pobočke Sociálnej poisťovne**. *O zverejnení žiadosti bude Sociálna poisťovňa verejnou osobitne informovať.*

Vyplnenú žiadosť o príspevok za prácu v obecnej polícii je teda **možné odovzdať po 31. 12. 2023** – v ktorejkoľvek pobočke Sociálnej poisťovne, zaslať ju poštou na adresu uvedenú v žiadosti alebo prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy (www.slovensko.sk). Uvedená žiadosť bude obsahovať všetky potrebné náležitosti, ktoré žiadateľ o príspevok po vyplnení, potvrdení skutočností u zamestnávateľa a pod. predloží Sociálnej poisťovni vyššie uvedeným spôsobom. Sociálna poisťovňa bude vo veci ďalej konať a o výsledku konania žiadateľa upovedomí rozhodnutím vo veci.

D) Zmeny pri výbere a platení poistného

16. Nové sumy minimálneho a maximálneho poistného a nová výška poistného

Pre samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) a dobrovoľne poistené osoby (DPO) budú od roku 2024 platiť **nové minimálne a maximálne vymeriavacie** základy pre platenie poistného na sociálne poistenie a s tým spojené **nové výšky poistného**. Podobne čaká zmena v platení poistného od 1. januára 2024 aj **zamestnávateľov a zamestnancov**, pre ktorých sa mení **výška maximálneho vymeriavacieho základu** pre platenie poistného.

Nový minimálny a maximálny vymeriavací základ pre platenie poistného od 1. januára 2024

Minimálny vymeriavací základ, ktorý je v roku 2023 vo výške 605,50 eura, sa zvyšuje na **652 eur**.
Maximálny vymeriavací základ, ktorý je v roku 2023 vo výške 8477 eura, sa zvyšuje na **9 128 eur**.

Nová výška poistného vypočítaná z nového minimálneho a maximálneho vymeriavacieho základu

- **minimálne** poistné pre povinne poistenú **SZČO** je **216,13 eura**
- **maximálne** poistné pre povinne poistenú **SZČO** je **3 025,93 eura**
- **minimálne** poistné pre **DPO**, ktorá je dobrovoľne poistená dôchodkovo, nemocensky a v nezamestnanosti, je vo výške **229,17 eura**
- **maximálne** poistné pre **DPO**, ktorá je dobrovoľne poistená dôchodkovo, nemocensky a v nezamestnanosti, je vo výške **3 208,49 eura**

Informáciu zo Sociálnej poisťovne o novej výške poistného zasiela Sociálna poisťovňa tým SZČO, ktorých sa to týka, v priebehu januára 2024 listom, alebo do e-schránky, ak ju majú zriadenú. Poistné v novej výške potom uhrádzajú prvýkrát **do 8. februára 2024 za január 2024**. V tejto súvislosti Sociálna poisťovňa odporúča SZČO a DP upraviť si výšku poistného v trvalom bankovom príkaze a tiež si skontrolovať správny variabilný a špecifický symbol k platbe.

Maximálne poistné zamestnanca a zamestnávateľa

- **maximálne** poistné **zamestnanca** na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti predstavuje **858,03 eura**
- **maximálne** poistné **zamestnávateľa** na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti, poistného na financovanie podpory, poistného na garančné poistenie a poistného do rezervného fondu solidarity za zamestnanca bude **2 300,25 eura**

17. Zmeny vo vylúčení povinnosti platiť poistné od 1. januára 2024

Od 1. januára 2024 sú v platnosti ustanovenia novely zákona o sociálnom poistení, podľa ktorých nastáva **u zamestnancov a u povinne poistených samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) zmena vo vylúčení povinnosti platiť poistné v období tehotenstva a materstva** a v spojitosti s ňou aj zmena v inštitúte prerušenia povinného sociálneho poistenia (*viac o prerušení sociálneho poistenia v nasledujúcom bode 18*).

Od nového roka bude mať poistenec, a to zamestnanec a SZČO, **vylúčenú povinnosť platiť poistné na sociálne poistenie v období, v ktorom**

- a) poberá materské,
- b) by mu trval nárok na materské, ak nárok na materské nevznikol z dôvodu nesplnenia podmienky získania najmenej 270 dní nemocenského poistenia podľa § 48 ods. 1 alebo § 49 ods. 1 zákona

o sociálnom poistení. **Uvedené znamená, že vylúčenú povinnosť platiť poistné budú mať v období, počas ktorého nepoberajú materské, pričom nárok na materské by im trval a jediným dôvodom nepriznania materského je, že nezískali potrebných 270 dní nemocenského poistenia.**

Vylúčenie povinnosti platiť poistné bude trvať rovnaké obdobie a za rovnakých podmienok ako by inak trval nárok na materské, t. j. podmienky trvania nároku na materské sú podmienkami trvania vylúčenia povinnosti platiť poistné. Podmienky trvania vylúčenia povinnosti platiť poistné na sociálne poistenie sú napr. starostlivosť o dieťa, trvanie statusu iného poistenca, vek dieťaťa, o ktoré sa iný poistenec stará.

Tí zamestnanci a SZČO, ktorým sa vyplácalo materské k 31. decembru 2023 a materské sa im bude vyplácať aj po 31. decembri 2023, automaticky budú mať od 1. januára 2024 vylúčenú povinnosť platiť poistné, a to počas celého obdobia poberania materského.

Tým zamestnancom a SZČO, ktorí k 31. decembru 2023 mali vylúčenú povinnosť platiť poistné, pričom materské nepoberali a nebudú ho poberať ani od 1. januára 2024, bude trvať vylúčená povinnosť platiť poistné aj od 1. januára 2024 počas obdobia, v ktorom by im trval nárok na materské. Zamestnanci a SZČO v týchto situáciách nemusia Sociálnej poisťovni nič oznamovať, ani predkladať.

Zamestnanci - iní poistenci, ktorí do 31. decembra 2023 nemali vylúčenú povinnosť platiť poistné z dôvodu, že čerpali rodičovskú dovolenku a ani nepoberali materské, rovnako aj SZČO – iní poistenci, ktorí do 31. decembra 2023 nemali vylúčenú povinnosť platiť poistné a ani nepoberali materské, nebudú povinní od 1. januára 2024 platiť poistné na sociálne poistenie za predpokladu, že predložia Sociálnej poisťovni žiadosť o materské, na základe ktorej im bude materské priznané od 1. januára 2024, alebo sa im materské k uvedenému dátumu neprizná len z dôvodu, že nezískali potrebných najmenej 270 dní nemocenského poistenia.

18. Prerušenie povinného poistenia zamestnanca a SZČO od 1. januára 2024

Od 1. januára 2024 sa zamestnancovi (bez ohľadu na to, či ide o muža alebo ženu) **prerušuje povinné sociálne poistenie v období, v ktorom čerpá rodičovskú dovolenku podľa Zákonníka práce, ak mu neplynie obdobie vylúčenia povinnosti platiť poistné na sociálne poistenie.**

SZČO sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie v období, v ktorom má nárok na rodičovský príspevok podľa zákona o rodičovskom príspevku a v ktorom podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť SZČO, ak jej neplynie obdobie vylúčenia povinnosti platiť poistné na sociálne poistenie.

Od nového roka teda platí, že zamestnancovi a SZČO sa z uvedeného dôvodu preruší povinné sociálne poistenie len v období, v ktorom nebudú mať vylúčenú povinnosť platiť poistné v období tehotenstva a materstva.

19. Zmeny v zozname dlžníkov Sociálnej poisťovne

S účinnosťou od 1. januára 2024 bude Sociálna poisťovňa zverejňovať v zozname dlžníkov fyzických osôb a právnických osôb aj ich identifikačné číslo organizácie.

Údaje v zozname dlžníkov zverejnenom na internetovej stránke Sociálnej poisťovne sa **rozširujú o nový údaj – identifikačné číslo organizácie**. Zoznam dlžníkov tak v prípade fyzických osôb okrem mena a priezviska fyzickej osoby, jej trvalého alebo prechodného pobytu bude obsahovať aj identifikačné číslo organizácie za predpokladu, že je fyzickej osobe pridelené. V prípade právnických osôb sa v súčasnosti uvádzané údaje v zozname, ktorými sú obchodné meno právnickej osoby a jej sídlo, rozšíria o identifikačné číslo organizácie.

Rozšírením rozsahu údajov, ktoré Sociálna poisťovňa zverejňuje v zozname dlžníkov, sa zabezpečuje jednoznačná identifikácia dlžníka a zároveň jednoduchšie a prehľadnejšie vyhľadávanie údajov v zozname.

Zoznam dlžníkov má výlučne informatívny charakter a nemôže byť používaný na právne úkony. Sociálna poisťovňa ho pravidelne na týždennej báze aktualizuje na svojej webovej stránke TU: [Zoznam dlžníkov](#).